

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UE-Kompetencje kluczowe- Sprawozdanie 1

**Projekt „Kompetencje kluczowe poszerzają horyzonty do mojej przyszłości”
współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Priorytet IX, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym
dostępzie do edukacji
oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**

Kusięta, 27 grudnia 2013 roku

**Sprawozdanie z realizacji projektu w pierwszym kwartale w Zespole Szkół w Kusiętach pt. "Kompetencje
kluczowe poszerzają horyzonty do mojej przyszłości"
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

W ramach wyżej wymienionego projektu realizowane są następujące zadania:

Zadanie 1 Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe: porozumiewanie się w języku ojczystym oraz świadomość i ekspresję kulturalną.

Powstały trzy grupy stanowiące "**Koło miłośników literatury**". Na zajęciach w grupie pierwszej jest realizowany podstawowy cel, tj. wdrożenie uczniom i uczennicom zainteresowania literaturą poprzez różne formy jej przekazu: tekst literacki lub adaptacją filmową. Uczestnicy zajęć chętnie wykonywali zabawy słowami, w postaci uzupełnianek tekstów, ćwiczeń językowych, krzyżówek i rebusów. Na zajęciach w grupie drugiej zrealizowano ćwiczenia rozwijające umiejętności posługiwania się w mowie i piśmie poprawnymi stylistycznie konstrukcjami zadaniowymi, ćwiczenia językowe wzbogacające nasz język (język potoczny – literacki – kolokwializmy), rozwiązywano test literacko – językowy.

Na zajęciach w grupie 3 przygotowano scenariusz inscenizacji pt. „O grzeczności można wiele ...” i przydzielono role uczestnikom zajęć. Przewiduje się prezentację spektaklu z okazji Święta Babci i Dziadka. Ponadto wybrano i rozbudowano scenariusz jasełek 2013 pt. „Mały Książę w drodze do Betlejem”. Przydzielono role i przeanalizowano projekt scenografii. Dokonano także doboru kolęd i tła muzycznego jasełek.

Dnia 20 grudnia 2013 o godz. 10.30 odbyły się w Zespole Szkół w Kusiętach Jasełka pt. "Z Małym Księciem do Betlejem". Uczniowie i uczennice grupy trzeciej zostali przygotowani przez mgr Danutę Pryczyńską oraz mgr Renatę Łuszczczyńską. Uczestnicy zadania 3 "Koło technologii informacyjnej" pod kierunkiem mgr Agnieszki Dziarmagi-Działyńskiej zajęli się filmowaniem i robieniem zdjęć podczas Jasełek. Wiele wysiłku w organizację tego widowiska włożyli inni uczniowie i uczennice szkoły, a w szczególności klasa 2, której wychowawcą jest mgr Ewa Tomza. Książd mgr Michał Jędrzejski przygotował kolędy, które osobiście wykonał. Dziękujemy gościom, którzy zaszczylili swoją obecnością, przede wszystkim Wójtowi Gminy Olsztyn panu Tomaszowi Kucharskiemu oraz zastępcy Wójta pani Małgorzacie Haładaj.

Zadanie 2 Zajęcia rozwijające kompetencje przyrodniczo-matematyczne

W ramach zadania 2 odbywają się zajęcia: **koło matematyczne "Matematyka w biznesie"** oraz **koło geograficzne "Podróże geograficzne"**.

Zadanie 2a - Koło matematyczne "Matematyka w biznesie" stanowią dwie grupy. Na zajęciach jest wykorzystywana wiedza matematyczna w praktyce. Na pierwszych zajęciach został przeprowadzony test wstępny sprawdzający wiedzę i umiejętności uczniów i uczennic. Uczniowie i uczennice rozwiązywali zadania praktyczne dotyczące procentów oraz z zastosowaniem równań i układów równań. Prowadzący zajęcia zachęcał przede wszystkim dziewczęta do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, z racji tego, że większość uczennic wykazuje większe zainteresowanie przedmiotami humanistycznymi.

Zadanie 2 b - Koło geograficzne "Podróże geograficzne" to jedna grupa. Uczestnicy obojga płci są zaangażowani

zarówno do zajęć uznawanych za męskie - jak umiejętności informatyczne, jak również do zajęć uznawanych za bardziej kobiece - jak opisywanie zdobytych informacji. Na zajęciach uczniowie i uczennice poznawali liczne źródła wiedzy geograficznej, posługiwali się nimi w celu omówienia najbardziej urodziwych obszarów chronionych, choć często mało znanych.

Zadanie 3 Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe: informatyczne i umiejętność uczenia się

Zadanie 3 stanowią **zad. 3a Koło technologii informacyjnej** oraz **zad. 3b Koło biblioteczne "Biblioteka miejscem zdobywania informacji i poszerzania wiedzy"**.

Na zajęciach **zad. 3a Koło technologii informacyjnej** uczniowie i uczennice zdobywali wiadomości i umiejętności z zakresu tworzenia stron internetowych. Poznali, jak wygląda struktura strony internetowej, w jaki sposób formatuje się tekst (styl, rozmiar, kolor, pozycja tekstu w dokumencie) oraz jak wprowadza się obraz na stronę, kolor tła i hiperłącza. Ponadto uczestnicy zostali poinformowani o zagrożeniach wynikających z nieograniczonego dostępu do Internetu oraz o etykietce obowiązującej w Internecie. Na zajęciach bardziej aktywni są chłopcy, dlatego dziewczęta są szczególnie zachęcane w sposób atrakcyjny i przystępny do wykonywania zadań poszerzających wiedzę i umiejętności z zakresu technologii informacyjnej.

Zajęcia w **zad. 3b Koło biblioteczne "Biblioteka miejscem zdobywania informacji i poszerzania wiedzy"** odbywają się w jednej grupie. Uczestnikami zajęć są uczniowie i uczennice, którzy nie posiadają dostępu do podstawowego sprzętu komputerowego w domu. W ramach ćwiczeń umiejętności zdobywania i selekcjonowania różnych informacji uczniowie i uczennice przygotowują prezentacje multimedialną na temat swojej rodzinnej miejscowości. Wykonują tę pracę w programie Microsoft PowerPoint. Dziewczęta i chłopcy wyszukują informacje nie tylko w Internecie, ale również w publikacjach dotyczących Gminy Olsztyn oraz w rozmowach w swoich domach.

Podczas wykonywania tej prezentacji uczniowie i uczennice uczą się odpowiednio łączyć informacje z ilustracjami i wykorzystywać możliwości programu Microsoft PowerPoint. W ramach doskonalenia słownictwa i korzystania ze słowników języka polskiego wykorzystano również na zajęciach lubianą wśród dzieci grę Scrabble.

Zadanie 4 Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe: porozumiewanie się w językach obcych. Koło języka angielskiego "Angielski inaczej".

Zajęcia odbywają się w dwóch grupach. Uczniowie i uczennice grupy pierwszej poznają poszczególne dźwięki, głównie samogłoski, ich zapis fonetyczny, uczą się rozróżniania podobnych dźwięków w wyrazach, wprowadzają również dyftongi. Ponadto wykonują szereg ćwiczeń fonetycznych, ustnych i pisemnych, rozwijających umiejętność prawidłowego, płynnego mówienia i właściwej intonacji. Uczniowie i uczennice grupy 2 wykonali na pierwszych zajęciach test badający umiejętność i płynność czytania dłuższego tekstu: w parach czytali dialog o wysokim stopniu trudności. Ich wypowiedzi zostały zarejestrowane dyktafonem. Na zajęciach uczniowie i uczennice poznali tekst scenariusza baśni pt.: "Puss In Boots", czyli angielską wersję „Kota w butach.” Zostały przydzielone role wszystkim uczestnikom zajęć i dzieci uczą się czytać swoje teksty z podziałem na role. Uczniowie i uczennice zapoznali się również z niektórymi piosenkami stanowiącymi oprawę muzyczną przedstawienia i będą się ich uczyć na kolejnych zajęciach. Zaprezentowano również film na DVD – bajkę "Puss In Boots" w wersji oryginalnej, w oparciu o którą został stworzony scenariusz przedstawienia kukielkowego. Podczas zajęć przeprowadzono również kilkanaście ćwiczeń fonetycznych i oddechowych.

Zadanie 5 Zajęcia dla uczniów/uczennic z trudnościami w zdobywaniu wiedzy

W ramach tego zadania odbywają się: **5a. Zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i z matematyki, 5b. Zajęcia logopedyczne dla uczniów i uczennic z wadą wymowy, 5c. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, 5d. Zajęcia rewalidacyjne.**

Na **zajęciach wyrównawczych z języka polskiego w zad. 5a** przeprowadzono test diagnozujący wiedzę i umiejętności uczniów obejmujący takie elementy jak: czytanie ze zrozumieniem tekstu źródłowego, wybór właściwej odpowiedzi w zadaniach zamkniętych, znajomość słownictwa rodzimego, poprawność ortograficzną i stylistyczną w konstruowaniu zdań. Na zajęciach uczniowie i uczennice rozwiązywali testy i rebusy ortograficzne z zakresu poprawnej pisowni "rz-z" oraz testy językowo-gramatyczne z zakresu wiadomości o rzeczowniku i przymiotniku jako jego określenie.

Na **zajęciach wyrównawczych z matematyki** były omawiane tematy dotyczące podzielności liczb naturalnych, wyznaczania NNW i NWD, działań na ułamkach zwykłych, w tym określenie ułamka właściwego i niewłaściwego, liczby mieszanej, skracanie i rozszerzanie ułamków zwykłych, porównywanie i przedstawianie na osi liczbowej oraz dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach. Pomoc uczniom i uczennicom w opanowaniu podstawowych umiejętności z matematyki polegała na wykonywaniu typowych ćwiczeń matematycznych, ale także poprzez zabawę, np. korzystając ze stron internetowych poświęconych matematyce.

W **zajęciach zad. 5b "Zajęcia logopedyczne dla uczniów i uczennic z wadą wymowy"** uczestnicy są podzieleni na cztery grupy. Wstępne badania mowy pozwoliły na podział uczniów i uczennic według najczęściej pojawiających się wad wymowy (stygmazm, parastygmazm oraz rotacyzm). Na zajęciach pracowano nad obniżoną sprawnością narządów mowy, tj. język, wargi, zuchwa, policzki. Narządy te należy usprawnić, aby poczynić kroki zmierzające do wywołania prawidłowej głoski czy całego szeregu. Dużo czasu poświęcono ćwiczeniom prawidłowego oddechu, a następnie pionizacji języka. Na zajęciach bardziej zaangażowane były dziewczynki, które są świadome tego, że wyraźna mowa odgrywa ważną rolę w kontaktach z innymi ludźmi. Chłopcy uczestniczyli w zajęciach chętnie, ale znacznie mniej systematycznie pracowali w domu, co jest warunkiem robienia postępów w terapii. W ramach zad. 5c "Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne" utworzono 4 grupy. Na terapię indywidualną uczeń uczeń. Uczestnicy zajęć korekcyjno-kompensacyjne to uczniowie i uczennice, którzy najbardziej potrzebują tego typu wsparcia. Z przeprowadzonych przez terapeutę szkolnego badań i po dokonaniu obserwacji, analizy prac oraz opinii z poradni wynika, że uczniowie klas IV-VI SP i II-III G mają w większym lub w mniejszym stopniu zaburzenia percepcji słuchowo-wzrokowej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, zdolności grafomotoryczne oraz spostrzegawczość.

Prawdopodobną przyczyną trudności w zdobywaniu wiedzy są u niektórych uczniów i uczennic obniżone możliwości intelektualne, w tym: trudności w koncentracji uwagi, osłabione niektóre obszary myślenia logicznego, pamięci słuchowej i wzrokowej. Ponadto uczniowie i uczennice popełniają liczne błędy ortograficzne w pisaniu z pamięci i ze

słuchu. Podczas badania szybkości czytania, a także czytania cichego ze zrozumieniem uczniowie zamieniają litery i dlatego czytany przez nich tekst nie zawsze jest zrozumiały. Można jednak zauważyć postępy u uczniów i uczennic z dysleksją, ponieważ w teście sprawdzającym technikę czytania ze zrozumieniem uzyskali więcej punktów od uczniów i uczennic, którzy nie mają stwierdzonej dysleksji. Na zajęciach usprawniano percepcję wzrokowo-słuchową w zakresie analizy i syntezy, koordynację wzrokowo-ruchową, rozwijano pamięć wzrokowo-słuchową. Przeprowadzono ćwiczenia w głośnym i cichym czytaniu ze zrozumieniem. Doskonalono sprawność manualną, zwracano szczególną uwagę na zachowanie precyzji w pisaniu i łączeniu liter. Kształtowano pozytywną motywację do pracy.

Uczestnikami zajęć w zad. 5d "Zajęcia rewalidacyjne" są uczniowie i uczennice z zaburzeniami i nieharmonijnym rozwojem funkcji poznawczych. Na zajęciach przede wszystkim pracuje się nad zmianą zachowań, sposobu wyrażania własnych emocji. Uczniowie i uczennice ujawniają trudności przede wszystkim w sferze komunikacji z nauczycielem, z grupą rówieśników oraz w prezentacji własnej osoby. Zauważa się nieprzestrzeganie norm, zasad i przepisów obowiązujących w szkole. Reakcje społeczne uczniów i uczennic na nieprawidłowe zachowania nie zawsze kształtują się prawidłowo, zwłaszcza w kręgu rówieśników. Uczestnicy zajęć uczą się przede wszystkim konstruktywnej organizacji swojego czasu, akceptacji siebie i innych, wyrażania pozytywnych emocji i radzenia sobie z negatywnymi emocjami.

Zadanie 6 Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe: społeczne i obywatelskie, świadomość i ekspresję kulturalną

Na zajęciach sportowych w zad. 6a zostały utworzone dwie grupy. Przeprowadzono test wstępny, którego celem było badanie poziomu umiejętności w piłce siatkowej oraz badanie poziomu umiejętności w piłce nożnej. Dn. 15 listopada 2013 roku odbył się w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Kusiętach Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt w kategorii - Gimnazjum. W ramach zajęć sportowych odbyły się zajęcia na basenie. Utworzono listę rezerwową uczniów i uczennic zastępujących tych, którzy z powodu choroby nie mogą brać udziału w zajęciach na pływalni. Dzięki zajęciom uczniowie i uczennice uczą się, jak aktywnie spędzać czas wolny. Włożono dużo wysiłku w uświadomienie indywidualnych przyczyn niepowodzeń poszczególnych uczniów i uczennic, jak również na wskazanie im mocnych i słabych stron. Działania te miały na celu przełamanie ich strachu przed zanurzeniem głowy w wodzie, jak również przywrócenie wiary we własne siły i możliwości. Na zajęciach na pływalni bardziej agituje się dziewczynki do przełamania strachu przed wodą, nabrania pewności siebie i wiary we własne możliwości. Na zajęciach, w czasie przygotowań do zajęć, po zajęciach uczniowie i uczennice uczą się tolerancji, równości szans dla słabiej radzących sobie uczniów i uczennic, dla tych, którym nauka pływania lub pływanie idzie słabiej.

W zadaniu 6b "Terapia tańcem i muzyką" utworzono dwie grupy uczestników. W zajęciach biorą udział uczniowie i uczennice, którzy na ogół mają trudności adaptacyjne, są nadpobudliwi lub nieśmiali. Zajęcia pozwalają uczniom i uczennicom odreagować negatywne emocje, uspokoić organizm stosując odpowiedni rodzaj muzyki, nabrać pewności siebie, a tym samym zwiększyć samoocenę. Na zajęciach bardziej się agituje chłopców do przełamania wstydu przed wykonywaniem ruchów w rytm muzyki lub opowiadaniem o sobie i emocjach, które niejednokrotnie powodują niewłaściwe zachowanie. Dzięki "Terapii tańcem i muzyką" uczniowie i uczennice uczą się aktywnie spędzać czas wolny. Na pierwszych zajęciach przeprowadzono test aktywności muzycznych uczniów i uczennic. Na podstawie obserwacji oceniono zaangażowanie uczniów w trakcie: śpiewu, ruchu do muzyki, gry na instrumencie oraz tworzenia i słuchania muzyki. Test wypadł dobrze, zaangażowanie w trakcie realizacji poszczególnych zadań było duże u chłopców oraz dziewcząt. Na kolejnych zajęciach zajęto się przygotowaniem materiału do planowanego koncertu. Uczniowie opracowują układ taneczny tańca kowbojskiego oraz opanowują umiejętność gry na nowych instrumentach (bum bum rurkach). Zaangażowanie uczniów jest bardzo duże w trakcie pracy nad tańcem. Uczniowie i uczennice chętnie pracują samodzielnie, ćwiczą w parach oraz w większych grupach. Różne formy ćwiczeń spowodowały, że dzieci polubiły się i bardzo ze sobą żyły. Praca nad utworem również przebiega pomyślnie. Nowe instrumenty zainteresowały uczniów i zachęciły do pracy nad utworem L.v. Beethovena "Oda do radości". Pomimo wielokrotnych powtórek niektórych fragmentów uczestnicy zajęć nie zniechęcają się i wytrwale ćwiczą utwór.

Zadanie 7 Zajęcia z poradnictwa i doradztwa zawodowego

W ramach zad. 7 a odbyły się warsztaty z rozwoju osobowości. Na zajęcia uczęszczało 17 osób z klasy trzeciej gimnazjum. Grupę stanowiło 12 uczennic i 5 uczniów. Na pierwszych zajęciach wykonano ankietę początkową, a następnie omawiane były tematy dotyczące komunikacji interpersonalnej, gdzie uczennice i uczniowie zapoznali się ze specyfiką procesu porozumiewania się, zarówno w sferze słownej, jak i bezsłownej. Aktywne ćwiczenia polegały m.in. na odgadywaniu stanów emocjonalnych osób przedstawiających pewne zachowania za pomocą „mowy ciała” – komunikacji niewerbalnej. Uczestnicy warsztatów poznali też błędy i bariery komunikacyjne, a także zrozumieli różnice pomiędzy zachowaniami asertywnymi, agresywnymi i uległymi. Na kolejnych zajęciach omawiane były cechy osobowości, jej znaczenie i rozwój. Na tym etapie uczennice i uczniowie poznali szczegółowe znaczenie osobowości w życiu człowieka, czynniki rozwoju osobowości oraz jej główne elementy. Uczestnicy warsztatów poznali też lepiej własne zainteresowania, ich rolę i związane z tym zainteresowania zawodowe, które mogli przedstawić rysując środowisko swojej przyszłej pracy. Każdy, niezależnie od płci, mógł wybrać dowolny, interesujący go zawód. Dziewczęta i chłopcy otrzymali dodatkowo informację, że wszyscy mają równe szanse w dostępie do wybranych zawodów i warto stosować żeńskie i męskie odmiany nazw zawodów. Następnym ważnym tematem był temperament, gdzie chłopcy i dziewczęta za pomocą aktywnych ćwiczeń mogli poznać mocne i słabe strony własnego temperamentu oraz jego typ. Poruszając zagadnienie uzdolnień, uczennice i uczniowie mogli sprawdzić, jakie są ich uzdolnienia szczegółowe, które warto brać pod uwagę wybierając swój przyszły zawód. Podczas tematu dotyczącego charakteru uczestnicy warsztatów mieli okazję lepiej poznać swoje mocne strony pracując samodzielnie i w grupie, np. poprzez mówienie o zauważonych, pozytywnych cechach na temat kolegi lub koleżanki z klasy. Zadaniem uczniów i uczennic było też wypisanie swoich słabości. Chłopcy i dziewczęta podczas kolejnego tematu poznali swój typ osobowości zawodowej i dowiedzieli się, jakie predyspozycje wynikają z posiadania określonego typu osobowości. Odbyła się także dyskusja na temat stereotypów dotyczących płci na rynku pracy. Uczennice i uczniowie poprzez metodę burzy mózgów wymyślali zawody powszechnie uważane za typowo męskie lub kobiece. Następnie wszyscy starali się łamać wskazane stereotypy, np. „kobieta może być również dobrą policjantką, jak mężczyzna policjantem”, lub „mężczyzna może być nauczycielem w przedszkolu”. Omawiane były również wartości pracy. Uczennice i uczniowie uświadomili sobie rolę, jaką spełniają nasze wartości i jak możemy je realizować w wybranym zawodzie. Analizując ostatnie zajęcia związane z predyspozycjami osobowościowymi bardzo pomocne okazało się ćwiczenie grupowe „Stokrotka”, w którym uczestnicy

znając już swój profil osobowości wypisywali własne cechy, zainteresowania, uzdolnienia oraz typ temperamentu. W drugim etapie tego ćwiczenia zadaniem innych grup było zapoznanie się z treścią (profilami osobowości) i wypisanie przy każdej części indywidualnej nazw zawodów, które mogłyby wykonywać osoby o takich profilach osobowości. Pomogło to uczniom i uczennicom w uświadomieniu roli predyspozycji osobowościowych w wyborze właściwego zawodu. Podczas warsztatów porównywalną aktywność wykazywały zarówno dziewczęta, jak i chłopcy. W efekcie zrealizowanego programu uczennice i uczniowie poznali swój profil osobowości i własne predyspozycje, co z pewnością będzie im pomocne podczas wyboru przyszłej drogi edukacyjno – zawodowej. Poprzez nabyte informacje i aktywne metody realizacji zajęć uczestnicy warsztatów zwiększyli umiejętności współpracy w grupie, komunikowania się oraz oceny własnych możliwości. Warsztaty pomogły im również w zrozumieniu siebie oraz rówieśników. Uczennice i uczniowie poznali zasady równości szans i reprezentują pozytywną postawę wobec pracy.

Wszystkie zajęcia odbywają się z zachowaniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

Informacje zebrał Koordynator projektu mgr Agnieszka Skibińska.

**Zespół Szkół w Kusiętach – Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, Kusięta 208, 42-256 Olsztyn;
tel.: (0-34) 3285 - 036, email: zskusieta@onet.eu; www.zskusieta.prv.pl**